

Deddf Anifeiliaid Gwyllt a Syrcasau (Cymru) 2020

2020 dsc 2

CYNNWYS

Gwaharddiad ar ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol

- 1 Trosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol
- 2 Ystyr “gweithredwr”
- 3 Ystyr “anifail gwyllt”
- 4 Ystyr “syrcas deithiol”

Gorfodi

- 5 Pwerau gorfodi

Troseddau gan gyrff corfforedig etc.

- 6 Troseddau gan gyrff corfforedig etc.
- 7 Achosion: troseddau a gyflawnir gan bartneriaethau a chymdeithasau anghorfforedig

Diwygiadau sy'n ymwneud â thrwyddedu syrcasau

- 8 Diwygiadau sy'n ymwneud â thrwyddedu syrcasau

Cymhwysu i'r Goron

- 9 Pŵer yr Uchel Lys i ddatgan bod gweithred neu anweithred y Goron yn anghyfreithlon
- 10 Tir y Goron: pwerau mynediad

Cyffredinol

- 11 Rheoliadau
- 12 Dod i rym
- 13 Enw byr

Atodlen — Pwerau gorfodi

Deddf Anifeiliaid Gwyllt a Syrcasau (Cymru) 2020

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i'w gwneud yn drosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol; ac i wneud newidiadau amrywiol i drefniadau trwyddedu syrcasau ac anifeiliaid gwyllt peryglus. [7 Medi 2020]

Gan ei fod wedi ei basio gan Senedd Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

Gwaharddiad ar ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol

1 Trosedd i ddefnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcasau teithiol

- (1) Mae person sy'n weithredwr syrcas deithiol yn cyflawni trosedd os yw'r person yn defnyddio anifail gwyllt yn y syrcas deithiol yng Nghymru, neu'n peri neu'n caniatáu i berson arall wneud hynny.
- (2) At ddiben yr adran hon, mae anifail gwyllt yn cael ei ddefnyddio os yw'r anifail –
 - (a) yn perfformio, neu
 - (b) yn cael ei arddangos.
- (3) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-adran (1) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.

2 Ystyr "gweithredwr"

Yn y Ddeddf hon, ystyr "gweithredwr" yw –

- (a) perchennog y syrcas deithiol,
- (b) person ac eithrio'r perchennog sy'n bennaf gyfrifol am weithrediad y syrcas deithiol, neu
- (c) os nad yw'r naill na'r llall o'r personau a grybwyllir ym mharagraff (a) neu (b) yn bresennol yn y Deyrnas Unedig, y person yn y Deyrnas Unedig sy'n gyfrifol am weithrediad y syrcas deithiol.

3 Ystyr “anifail gwyllt”

- (1) Yn y Ddeddf hon, ystyr “anifail gwyllt” yw anifail o fath nad yw wedi ei ddomestigeiddio yn gyffredin yn yr Ynysoedd Prydeinig.
- (2) Er gwaethaf is-adran (1), caiff rheoliadau bennu at ddibenion y Ddeddf hon—
 - (a) math o anifail sydd i’w ystyried yn anifail gwyllt;
 - (b) math o anifail nad yw i’w ystyried yn anifail gwyllt.
- (3) Yn y Ddeddf hon, mae i “anifail” yr un ystyr ag a roddir i “animal” gan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (p. 45) (gweler adran 1).
- (4) Yn is-adran (1), ystyr yr “Ynysoedd Prydeinig” yw’r Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel ac Ynys Manaw.

4 Ystyr “syrkas deithiol”

- (1) Yn y Ddeddf hon, ystyr “syrkas deithiol” yw syrcas sy’n teithio o un man i fan arall at ddiben darparu adloniant yn y manau hynny.
- (2) Mae “syrkas deithiol” yn cynnwys syrcas sy’n teithio fel a grybwyllir yn is-adran (1) at y diben a grybwyllir yno, er bod cyfnodau pan nad yw’n teithio o un man i fan arall.
- (3) Er gwaethaf is-adran (1), caiff rheoliadau bennu at ddibenion y Ddeddf hon—
 - (a) math o ymgymeriad, perfformiad neu adloniant sydd i’w ystyried yn syrcas deithiol;
 - (b) math o ymgymeriad, perfformiad neu adloniant nad yw i’w ystyried yn syrcas deithiol.

*Gorfodi***5 Pwerau gorfodi**

Mae’r Atodlen yn gwneud darpariaeth ynghylch pwerau gorfodi.

Troseddau gan gyrff corfforedig etc.

6 Troseddau gan gyrff corfforedig etc.

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys pan fo trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni gan—
 - (a) corff corfforedig;
 - (b) partneriaeth;
 - (c) cymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth.
- (2) Mae person a grybwyllir yn is-adran (3) yn cyflawni’r drosedd hefyd os profir bod y drosedd—
 - (a) wedi ei chyflawni gan y person hwnnw, neu gyda’i gydsyniad neu ymoddefiad, neu
 - (b) i’w phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran y person hwnnw.

- (3) Y personau yw –
- (a) mewn perthynas â chorff corfforedig, cyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog tebyg arall y corff corfforedig;
 - (b) mewn perthynas â phartneriaeth, partner yn y bartneriaeth;
 - (c) mewn perthynas â chymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth, unrhyw swyddog i'r gymdeithas neu unrhyw aelod o'i chorff llywodraethu.
- (4) Yn is-adran (3)(a), ystyr "cyfarwyddwr" mewn perthynas â chorff corfforedig y mae ei faterion yn cael eu rheoli gan ei aelodau yw aelod o'r corff corfforedig.
- (5) Yn y Ddeddf hon, ystyr "partneriaeth" yw –
- (a) partneriaeth o fewn Deddf Partneriaethau 1890 (p. 39), neu
 - (b) partneriaeth gyfyngedig sydd wedi ei chofrestru o dan Ddeddf Partneriaethau Cyfyngedig 1907 (p. 24).

7 **Achosion: troseddau a gyflawnir gan bartneriaethau a chymdeithasau anghorfforedig**

- (1) Mae achos am drosedd o dan adran 1 yr honnir ei bod wedi ei chyflawni gan bartneriaeth i gael ei ddwyn yn enw'r bartneriaeth (ac nid yn enw unrhyw un neu ragor o'r partneriaid).
- (2) Mae achos am drosedd o dan adran 1 yr honnir ei bod wedi ei chyflawni gan gymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth i gael ei ddwyn yn enw'r gymdeithas (ac nid yn enw unrhyw un neu ragor o'i haelodau).
- (3) Mae rheolau llys sy'n ymwneud â chyflwyno dogfennau yn cael effaith fel pe bai'r bartneriaeth neu'r gymdeithas anghorfforedig yn gorff corfforedig.
- (4) Mae adran 33 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 1925 (p. 86) ac Atodlen 3 i Ddeddf Llysoedd Ynadon 1980 (p. 43) yn gymwys mewn achos am drosedd a ddygir yn erbyn partneriaeth neu gymdeithas anghorfforedig fel y maent yn gymwys mewn perthynas â chorff corfforedig.

Diwygiadau sy'n ymwneud â thrwyddedu syrcasau

8 **Diwygiadau sy'n ymwneud â thrwyddedu syrcasau**

- (1) Hepgorer adran 5(2) o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976 (p. 38) (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Mewn Syrcasau 2019 (p. 24)).
- (2) Yn adran 1(2) o Ddeddf Trwyddedu Sŵau 1981 (p. 37), ar ôl "(as so defined)" yn y lle cyntaf y mae'n digwydd mewnosoder "in England".

Cymhwysu i'r Goron

9 **Pŵer yr Uchel Lys i ddatgan bod gweithred neu anweithred y Goron yn anghyfreithlon**

Caiff yr Uchel Lys ddatgan bod unrhyw weithred neu anweithred y Goron yn anghyfreithlon pe byddai'r Goron yn atebol amdani o ran cyfraith trosedd o dan y Ddeddf hon oni bai am adran 28(3) o Ddeddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019 (dccc 4) (nid yw Deddfau'r Cynulliad yn gwneud y Goron yn atebol o ran cyfraith trosedd).

10 Tir y Goron: pwerau mynediad

- (1) Ni chaniateir arfer y pwerau a roddir gan yr Atodlen (pwerau mynediad etc.) mewn perthynas â thir y Goron ond gyda chydsyniad yr awdurdod priodol.
- (2) Yn yr adran hon –
 - (a) ystyr “tir y Goron” yw tir y mae buddiant ynddo –
 - (i) yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl y Goron neu yn hawl Ei hystad breifat,
 - (ii) yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl Dugiaeth Caerhirfryn,
 - (iii) yn perthyn i Ddugiaeth Cernyw, neu
 - (iv) yn perthyn i un o adrannau’r llywodraeth neu’n cael ei ddal mewn ymddiriedolaeth ar gyfer Ei Mawrhydi at ddibenion un o adrannau’r llywodraeth;
 - (b) ystyr “awdurdod priodol” –
 - (i) os yw’r tir yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl y Goron, yw Comisiynwyr Ystad y Goron neu un o adrannau eraill y llywodraeth sy’n rheoli’r tir o dan sylw;
 - (ii) os yw’r tir yn perthyn i Ei Mawrhydi yn hawl Dugiaeth Caerhirfryn, yw Canghellor y Ddugiaeth;
 - (iii) os yw’r tir yn perthyn i Ddugiaeth Cernyw, yw’r person hwnnw y mae Dug Cernyw, neu’r person sy’n meddu ar Ddugiaeth Cernyw am y tro, yn ei benodi;
 - (iv) os yw’r tir yn perthyn i un o adrannau’r llywodraeth neu’n cael ei ddal mewn ymddiriedolaeth ar gyfer Ei Mawrhydi at ddibenion un o adrannau’r llywodraeth, yw’r adran honno.
- (3) Os oes unrhyw gwestiwn yn codi o dan yr adran hon ynghylch pa awdurdod yw’r awdurdod priodol mewn perthynas ag unrhyw dir, mae’r cwestiwn hwnnw i gael ei gyfeirio at y Trysorlys, a’r Trysorlys biau’r penderfyniad terfynol.
- (4) Yn yr adran hon, mae’r cyfeiriad at ystadau preifat Ei Mawrhydi i’w ddehongli yn unol ag adran 1 o Ddeddf Ystadau Preifat y Goron 1862 (p. 37).

*Cyffredinol***11 Rheoliadau**

- (1) Mae Rheoliadau o dan y Ddeddf hon i’w gwneud gan Weinidogion Cymru.
- (2) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon –
 - (a) yn arferadwy drwy offeryn statudol, a
 - (b) yn cynnwys pŵer i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol.
- (3) Ni chaniateir gwneud offeryn statudol sy’n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf hon oni bai bod drafft o’r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a’i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

12 **Dod i rym**

Daw'r Ddeddf hon i rym ar 1 Rhagfyr 2020.

13 **Enw byr**

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Anifeiliaid Gwyllt a Sycasau (Cymru) 2020.

YR ATODLEN
(a gyflwynir gan adran 5)

PWERAU GORFODI

Dehongli

1 (1) Yn yr Atodlen hon—

ystyr “arolygydd” (“*inspector*”) yw person a benodir yn arolygydd at ddibenion y Ddeddf hon gan—

- (a) cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru, neu
- (b) Gweinidogion Cymru.

mae “mangreoedd” (“*premises*”) yn cynnwys—

- (a) tir, a
- (b) unrhyw fan, gan gynnwys yn benodol—
 - (i) cerbyd, a
 - (ii) pabell neu strwythur symudol;

ystyr “pŵer mynediad” (“*power of entry*”) yw pŵer mynediad a roddir i arolygydd gan—

- (a) paragraff 2 (pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau), neu
- (b) gwarant o dan baragraff 3 (gwarant i fynd i annedd).

(2) Yn yr Atodlen hon, mae cyfeiriadau at feddiannydd mangre mewn perthynas â cherbyd yn gyfeiriadau at y person yr ymddengys ei fod yn gyfrifol am y cerbyd; ac mae “heb ei meddiannu” i’w ddehongli yn unol â hynny.

Pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau

2 (1) Caiff arolygydd fynd i unrhyw fangre os oes gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros amau—

- (a) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu
- (b) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre.

(2) Ond nid yw hyn yn gymwys mewn perthynas â mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu’n bennaf fel annedd.

Gwarant i fynd i annedd

3 (1) Ni chaniateir i arolygydd fynd i unrhyw fangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu’n bennaf fel annedd oni bai—

- (a) bod meddiannydd y fangre neu berson arall yr ymddengys i’r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn rhoi cydsyniad, neu

- (b) bod ynad heddwch wedi dyroddi, ar gais gan arolygydd, gwarant sy'n awdurdodi'r arolygydd i fynd i'r fangre.
 - (2) Caiff ynad heddwch ddyroddi gwarant os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig a dyngir ar lw –
 - (a) bod seiliau rhesymol dros amau –
 - (i) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu
 - (ii) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre; a
 - (b) bod unrhyw un neu ragor o amodau 1, 2, 3 neu 4 wedi eu bodloni.
 - (3) Amod 1 yw –
 - (a) bod gofyn am fynd i'r fangre wedi cael ei wrthod neu'n debygol o gael ei wrthod, a
 - (b) bod hysbysiad o'r bwriad i wneud cais am warant wedi ei roi i feddiannydd y fangre neu i berson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre.
 - (4) Amod 2 yw y gallai gofyn am fynd i'r fangre neu roi hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan y paragraff hwn drechu diben mynd i'r fangre.
 - (5) Amod 3 yw bod y fangre heb ei meddiannu.
 - (6) Amod 4 yw –
 - (a) bod meddiannydd y fangre yn absennol dros dro, a
 - (b) y gallai aros i'r meddiannydd ddychwelyd drechu diben mynd i'r fangre.
- 4 Mae gwarant a ddyroddir o dan baragraff 3 –
- (a) yn awdurdodi mynd i'r fangre ar un achlysur;
 - (b) yn gorfod cael ei gweithredu o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y'i dyroddir.

Mynd i fangre

- 5 (1) Rhaid i arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad, os gofynnir iddo gan berson yn y fangre –
- (a) dangos tystiolaeth o fanylion adnabod yr arolygydd, a
 - (b) amlinellu at ba ddiben yr arferir y pŵer.
- (2) Pan fo arolygydd yn mynd i fangre o dan warant a ddyroddir o dan baragraff 3, rhaid i'r arolygydd hefyd –
- (a) os gofynnir iddo gan berson yn y fangre, ddangos copi o'r warant, a
 - (b) os gofynnir iddo gan y meddiannydd neu berson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre, roi copi o'r warant i'r person hwnnw.
- (3) Os nad yw'r meddiannydd na pherson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn bresennol –
- (a) rhaid i'r arolygydd adael copi o'r warant mewn man amlwg yn y fangre, a

- (b) wrth adael y fangre, rhaid i'r arolygydd ei gadael wedi ei diogelu rhag mynediad anawdurdodedig yr un mor effeithiol ag yr oedd pan aeth yr arolygydd iddi.
- 6 Rhaid i arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad wneud hynny ar adeg resymol oni bai yr ymddengys i'r arolygydd y byddai mynd i'r fangre ar adeg resymol yn llesteirio diben mynd i'r fangre.
- 7 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad ddefnyddio grym rhesymol i fynd i'r fangre os yw'n angenrheidiol.
- 8 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad—
- (a) mynd ag unrhyw bersonau eraill i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd ei bod yn briodol mynd â hwy, a
 - (b) mynd ag unrhyw gyfarpar a deunyddiau i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd eu bod yn briodol mynd â hwy.

Pwerau arolygu etc.

- 9 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad—
- (a) chwilio'r fangre;
 - (b) archwilio, mesur neu brofi unrhyw beth a ganfyddir yn y fangre, gan gynnwys anifail;
 - (c) holi unrhyw berson yn y fangre;
 - (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre roi unrhyw gymorth i'r arolygydd sy'n rhesymol ofynnol ganddo;
 - (e) cymryd sampl, gan gynnwys cymryd sampl o anifail;
 - (f) marcio anifail a ganfyddir yn y fangre at ddibenion adnabod;
 - (g) tynnu ffotograff o unrhyw beth a ganfyddir yn y fangre, neu ei recordio ar ffurf fideo, gan gynnwys anifail;
 - (h) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre gyflwyno unrhyw ddogfen neu gofnod ar ba ffurf bynnag y'i cedwir sydd ym meddiant y person neu o dan ei reolaeth;
 - (i) cymryd copïau o unrhyw ddogfen neu gofnod a ganfyddir yn y fangre ar ba ffurf bynnag y'i cedwir, neu gymryd darnau o'r ddogfen neu'r cofnod;
 - (j) ei gwneud yn ofynnol i wybodaeth sy'n cael ei storio ar ffurf electronig ac sy'n hygyrch o'r fangre gael ei chyflwyno ar ffurf y gellir mynd ymaith â hi ac ar ffurf weladwy a darllenadwy, neu ar ffurf y gellir cyflwyno'r wybodaeth ar ffurf weladwy a darllenadwy yn rhwydd ohoni;
 - (k) ymafael yn unrhyw eitem, ac eithrio anifail, a ganfyddir yn y fangre ac y mae'r arolygydd yn credu yn rhesymol ei bod yn dystiolaeth o gyflawni trosedd o dan adran 1.
- 10 Caiff person yr eir ag ef i'r fangre o dan baragraff 8(a) arfer unrhyw bŵer a roddir i arolygydd gan baragraff 9 os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.

Pŵer ymafael: atodol

- 11 (1) Caniateir cadw unrhyw eitem yr ymafaelir ynddi o dan baragraff 9(k) am gyhyd ag y bo angen.
- (2) Rhaid i berson sy'n ymafael yn unrhyw beth o dan baragraff 9(k) –
- (a) cadw cofnod o'r eitem yr ymafaelwyd ynddi, a
 - (b) darparu cofnod o'r eitem yr ymafaelwyd ynddi os gofynnir iddo wneud hynny gan berson a oedd yn meddiannu'r fangre ar yr adeg yr ymafaelwyd yn yr eitem, neu a oedd â'r eitem yn ei feddiant neu o dan ei reolaeth yn union cyn yr ymafaelwyd ynddi.
- (3) Nid yw paragraff 9(k) yn cynnwys pŵer i ymafael yn unrhyw eitem y gellid cynnal hawliad am fraint broffesiynol gyfreithiol yn ei chylch mewn achosion cyfreithiol.

Rhwystro etc.

- 12 (1) Mae person yn cyflawni trosedd –
- (a) os yw'r person heb esgus rhesymol yn methu â chydymffurfio â gofyniad am gymorth a wnaed yn rhesymol o dan baragraff 9(d);
 - (b) os yw'r person yn rhwystro yn fwriadol berson arall wrth iddo arfer swyddogaeth o dan yr Atodlen hon.
- (2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.

Atebolrwydd arolygwyr

- 13 (1) Nid yw arolygydd yn atebol mewn unrhyw achosion sifil neu droseddol am unrhyw beth a wneir wrth honni cyflawni swyddogaethau'r arolygydd o dan yr Atodlen hon os yw'r llys wedi ei fodloni y cyflawnwyd y weithred yn ddidwyll a bod seiliau rhesymol dros ei chyflawni.
- (2) Mae is-baragraff (1) yn gymwys i unrhyw berson y mae arolygydd yn mynd ag ef i fangre o dan baragraff 8(a) fel y mae'n gymwys i arolygydd os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.